BAŞ YAZI

GÜNEŞ GÜMÜŞ

AKP, Ekonomiyi Toparlayabilir mi?

Enflasyon %8.5, Merkez Bankası faizi %10, dolar 5,75. Yanına büyüme, işsizlik rakamlarını eklemeyince pembe bir tablo. Bir yandan da ekonomik krizi eleştirenlere hapis cezası getirmenin yoluna bakıyor iktidar. Boşuna değil tabi. Ekonomik krizin toplumda derinden hissedilmesi AKP'ye destek kaybı olarak dönüyor.

sf 4

sosyalist

Sayı: 20, Fiyat: 2 TL
14 Kasım 2019
sosyalistgundem.com

İşçi-Emekçi İktidarı ve Uluslararası Sosyalizm için

İntihar ASLA; ÖRGÜTLEN, MÜCADELE ET, UMUTLU OL!

Emekçiler Aç, Patronlar Doymuyor!

Yorgun, umutsuz ve mutsuz insanlar yığını yaratan bir düzende yaşıyoruz. Uzun çalışma saatleri, kriz dönemlerinde işsizlik, düşük ücretler ve geçim derdi gibi daha nicesini sayabileceğimiz sorunlar insanların hayata tutunmasını neredeyse imkansız hale getiriyor. Kendi yaşamı üzerinde kontrolü olmadığını düşünen biri yaşamak için umudunu nasıl ve nerede bulacak? İntiharları toplumsal olarak ele aldığımızda bu sorunun cevabını ve aslında nasıl yaşayacağız sorusunun cevabını verebiliriz.

İstanbul Fatih'te 4 kardeş "Dikkat siyanür var" notu ile intihar ettiler. 4 kardeşin intiharı günümüzün bir gerçeği olarak karşımızda duruyor. Büyük borç yükü altında olan kardeşlerin ölümü düzenin bir gerçeğini en çarpıcı haliyle gösterdi. Maddi zorluklarla boğuşan ve bu hayat koşullarında kendisine bir çıkış yolu bulamayan sadece onlar değildi. Bu ölümler bireysel sorunlardan kaynaklanmıyor. İntiharların nedenlerini bireylerin üzerine yıkan bir propaganda mekanizması işlemeye devam ediyor. 4 kardeşin ölümüne dair de magazin boyutuna varan yorumlar bulmak mümkün. Emekçiler açken doymayan patronlar ve onların çıkar tayfası intiharların üstünü çeşitli saptırmalarla kapatmak üzerine yoğunlaşıyorlar.

GÜNCEL

Hayatın Ağacını Yeşertmek için

İntiharları toplumsal olarak ele aldığımızda bu sorunun cevabını ve aslında nasıl yaşayacağız sorusunun cevabını verebiliriz.

sf 2

Bakan'a Teşvik, LÖSANTE'ye Kilit!

LÖSANTE'ye ruhsat verilmesi demek kanser tedavisi için binlerce lira isteyen özel hastanelerin kazancının azalması demek.

sf 2

Hasankeyf'te Sona Doğru

Ilısu Barajı'nın tamamlanmasıyla insan türünün kökenleri, tarımın başlangıcı ve çok sayıda medeniyetin ayak izleri de sular altında kalacak.

sf 3

En Büyük Engel Kapitalizm

Her şeye "kâr" odaklı bakan sistem açısından yaşlılar ve engelliler gibi artı değer üretmeyen kesimler yükten başka bir şey değil.

sf 3

Ekolojik Krizin Sonuçları Beklenenden Vahim Olacak!

Bir şeyleri değiştirmezsek kapitalizm içinde yaşadığımız gezegeni geri dönülemez bir şekilde çöküşe mahkum edecek.

sf 7

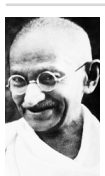

Gandhi

Gandiler tükenmez ama Gandilerin siyaseti tükenmeye mahkûmdur.

sf 6

Liberal Düşünceyı Tanıyalım!

Hukuksal ve biçimsel eşitlik, sınıfsal eşitsizliğe karşı kördür.

sf 6

GÜNCEL

Emperyalist-Kapitalist Statüko Kırılmadan Özgürlük Gelmez!

V. U. Arslan

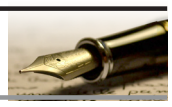

Tüm Ortadoğu'da emperyalist kapitalizme karşı enternasyonalist sosyalizm mücadelesi için emekçi ve gençlik enerjisi fazlasıyla mevcuttur.

sf 5

Şili Nereye Evrilecek?

Derya Koca

Güçlü bir mücadele geleneğine sırtına yaslayan Şili'nin kolay kolay evine geri gönderilemeyeceği şimdiden göründü.

sf 5

Bolivya'da Emperyalizm İş Başında; Neler Oluyor?

Gökçe Şentürk

Latin Amerika'da Şili, Ekvador ve Haiti'den sonra Bolivya da gündeme düştü. Fakat ne yazık ki bu kez kriz ve kapitalizme karşı kitlesel mücadeleyle değil.

sf 7

Hayatın Ağacını Yeşertmek İçin

Emrecan Konyalı

"Fabrika (Kapitalizm) bir ejderhaydı, her sabah insanları yutan akşamlarıysa yorgun insanlar kusan bir ejderha."

Yorgun, umutsuz ve mutsuz insanlar yığını yaratan bir düzende yaşıyoruz. Uzun çalışma saatleri, kriz dönemlerinde işsizlik, düşük ücretler ve geçim derdi gibi daha nicesini sayabileceğimiz sorunlar insanların hayata tutunmasını neredeyse imkansız hale getiriyor. Kendi yaşamı üzerinde kontrolü olmadığını düşünen biri yaşamak için umudunu nasıl ve nerede bulacak? İntiharları toplumsal olarak ele aldığımızda bu sorunun cevabını ve aslında nasıl yaşayacağız sorusunun cevabını verebiliriz.

İstanbul Fatih'te 4 kardeş "Dikkat siyanür var" notu ile intihar ettiler. 4 kardeşin intiharı günümüzün bir gerçeği olarak karşımızda duruyor. Büyük borç yükü altında olan kardeşlerin ölümü düzenin bir gerçeğini en çarpıcı haliyle gösterdi. Maddi zorluklarla boğuşan ve bu hayat koşullarında kendisine bir çıkış yolu bulamayan sadece onlar değildi. Geçim derdinden kendini yakanlar, çocuğunun ihtiyaçlarını karşılayamadığı için intihar edenler... İsmail Devrim, "Çocuğuma okul pantolonu alamıyorsam yaşamanın bir anlamı yok" dedikten sonra intihar etmişti. Bu ölümler bireysel sorunlardan kaynaklanmıyor. İntiharların nedenlerini bireylerin üzerine yıkan bir propaganda mekanizması işlemeye devam ediyor. 4 kardeşin ölümüne dair de magazin boyutuna varan yorumlar bulmak mümkün. Emekçiler açken doymayan patronlar ve onların çıkar tayfası intiharların üstünü çeşitli saptırmalarla kapatmak üzerine yoğunlaşıyorlar. Düşünelim, Temmuz-Ekim 2019 arasında elektrik %30 zamlandı. AKP döneminde kayıtlı işsiz sayısındaki artış yüzde 497, diplomalı kayıtlı işsiz sayısındaki artış yüzde bin 968 seviyelerine dayandı. Toplumun büyük bir çoğunluğu bu koşulların yakıcı sonuçlarıyla uğraşırken, kriz döneminde dahi her türlü desteği alanlar yine büyük sermaye grupları oluyor. Hal böyle olunca kendi yedikleri kaba elbette pislemiyorlar. Ekonomik nedenlere bağlı intiharların açıklamasını aile ilişkileriyle, bireysel sorunlarla açıklamaya çalışıyorlar.

Emekçiler açken doymayan patronlar ve onların çıkar tayfası intiharların üstünü çeşitli saptırmalarla kapatmak üzerine yoğunlaşıyorlar

Birçok araştırmada gördüğümüz bir gerçek var. Özellikle ekonomik kriz dönemlerinden sonra intiharlarda büyük bir artış gerçekleşiyor. 2008 krizi bunun bir örneği. Dolayısıyla bu düzenden bağımsız ele alabileceğimiz, sadece bireysel depresyona, ilişkilere bağlayabileceğimiz bir intihar yorumu düzen savunusuna varır. Meseleye hayat koşulları insanları nereye sürüklüyor diye bakmak gerekiyor. Örneğin bir üniversite öğrencisi neden intihar eder, işsiz bir emekçi neden intihar eder? İnsanlar kendi yaşamından koparıldığında ve düzenin ortaya çıkarttığı problemler bireysel olarak çözülemediğinde intihar bütün somutluğuyla karşımıza çıkıyor. İntiharların sınıfsal izlencesini veriler de gösteriyor intiharların kendisi de. Her geçen gün yitip giden hayatları dışarıdan bir göz gibi izlemek zorunda değiliz. Bu gidişata müdahale etmek düşündüğümüz kadar zor değil. Yalnızlaşmak, bireysel kurtuluş teorilerinin safsatalarını dinlemek, tek başımıza olduğumuzu düşünmek zorunda değiliz. Zaten istedikleri bu değil mi? "İnsan insanın kurdudur" anlayışıyla devam ettirdikleri düzen öldürmeye devam ediyor. Doğrudan ya da dolaylı yollarla öldürmeye devam eden düzene karşı toplumsal bir öfke yükselmeli, bu öfke sınıfın talepleriyle somutlaşmalı ki ölmek istemiyoruz diyenlerin umudunu taşıyabilsin. Dünyada birçok ülkede yükselen ses "artık yeter"" diyenlerin sesi. Bu sese kulak verelim bu sesi yükseltelim. Yazının başında söylendiği gibi kapitalizm yaşamı karartıyor. Hayatın ağacını yeşertmek için eşit, özgür, sömürüsüz bir dünyayı kurmamız gerekiyor.

Bakan'a Teşvik, LÖSANTE'ye Kilit!

Seçil Işık

Kanser hastalığı düyanda gittikçe daha yakıcı bir mesele haline geliyor. Dünyada her yıl yaklaşık olarak 14 milyon yeni kanser vakası ortaya çıkıyor. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre Türkiye'de her beş ölümden biri kanser nedeniyle meydana geliyor. Gerçekte olan bu rakamların çok üzerinde. Elbette hastalığın bu denli yaygınlaşması kapitalist ilaç tekellerinin yüzünü güldürüyor. Yalnızca ABD'de, kanser vakalarına yönelik yapılan medikal harcama yıllık 125 milyar dolar, bu rakamın 2020 yılı sonunda % 39 artarak 173 milyar dolara yükseleceği tahmin ediliyor.

Türkiye'de son günlerde gündeme düşen LÖSANTE meselesi ise AKP'nin kanser hastalığına yönelik yaklaşımına ve genel olarak sağlık sisteminde oturtmaya çalıştığı kar odaklı düzene ışık tutuyor. Bilindiği üzere LÖSEV'in 2015 yılında tamamladığı LÖSANTE'ye Sağlık Bakanlığı tarafından 3 yıldır sadece 75 yatak kapasitesi için ruhsat veriliyor. Hastane gerçekte ise 400 yatak kapasitesine sahip. LÖSEV üç yıldır çürümeye terk edilen hastaneye tam ruhsat verilmesi için mücadele yürütüyor, sesini duyurmaya çalışıyor.

Konu geçtiğimiz günlerde yeniden meclis gündemine geldi. CHP PM Üyesi ve Ankara Milletvekili **Tekin Bingöl**, 2-8 Kasım Lösemili Çocuklar Haftası dolayısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nda LÖSEV'in 4 milyon vatandaşın emeğiyle kurduğu LÖSANTE'ye tam ruhsat verilmemesi ve hastanenin çürümeye terk edilmesi ile ilgili araştırma önergesi verdi. CHP'li Bingöl'ün önergesi AKP'li ve MHP'li milletvekillerinin oyları ile reddedildi.

Cumhuriyet'in haberine göre CHP'li Bingöl'ün TBMM Genel Kurulu'nda şöyle konuştu: *"LÖSEV, bütün olumsuzlukları dikkate alarak tedavi edeceği hasta kapasitesini arttırmak adına sadece vatandaşların katkılarıyla LÖSANTE adlı tam teşekküllü bir hastane inşa etmeyi başarmıştır. Bu hastane 400 yatak kapasitelidir, ki az önce hastane yatak ihtiyacını dikkate aldığımızda bu sayının ciddi anlamda önemli olduğunu görürüz."*

Sağlık Bakanlığı, kanser tedavisinin ücretsiz olduğundan, halkın cebinden bir kuruşun dahi çıkmadığından bahsediyor. Pratik ise bunun ne kadar gerçekten uzak olduğunu kanıtlıyor. Halkın bağışlarıyla kurulan LÖSANTE'ye ruhsat bile verilmezken, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın kurucusu olduğu Medipolitan Sağlık ve Eğitim Hizmetleri Anonim Şirketi'ne 220 milyon 600 bin TL'lik yatırım teşviki verdi. Yeni hastane için KDV istisnası, gümrük vergi muafiyeti, yüzde 50 vergi indirimi, 2 yıl boyunca da sigorta primi işveren hissesi desteği verilecek.

LÖSANTE'ye ruhsat verilmesi demek kanser tedavisi için binlerce lira isteyen özel hastanelerin kazancının azalması demek. Bu sistemde özel hastanelerin karının yanında milyonlarca insanın sağlığı elbetteki önemsiz. Yaşamak için bile bu sisteme karşı mücadele etmek zorundayız.

Sosyalist Yıl: 2 - Sayı: 20 - 14 Kasım 2019
SAHİBİ VE SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ: Ayşe Şensöz
YAYIN İDARE ADRESİ: Öncebeci Mah. Servi Sok. 5/8 Çankaya ANKARA
TEL: 05548518392
BASKI: LOTUS LIFE AJANS Rek.Tan.Bas.Yay.Org.Amb.İth.İhr.San. ve Tic.Ltd.Şti. - Şehit Cevdet Özdemir Mh. Sokullu Cd. Perçem Sk. No: 9/A Çankaya/ANKARA
TEL: 0312 433 23 10 (pbx) **FAKS:** 0312 434 03 56
YAYIN TÜRÜ: Yerel süreli, iki haftalık
MAİL ADRESİ: sosyalist.dergi@gmail.com

İLETİŞİM
SosyalistGundem.com
Ankara
Sosyalist Emekçiler Partisi: Kocatepe Mah. Bayındır 2 Sok. No 45/7 Kızılay
Spartaküs Kültür ve Sanat: Meşrutiyet Mah. Karanfil Sok. 14/9 Kızılay
İstanbul
Spartaküs Kültür ve Sanat: Caferağa Mah. Nailbey Sok. No:58/5 KADIKÖY
Denizli
Spartaküs Kültür ve Sanat: 835 Sok. Şarkaya İş Hanı No:17 Altıntop Mah.
sosyalistgundem
sosyalist_gundm

Hasankeyf'te Sona Doğru: İnsanlık Hafızası Sular Altında!

Kapitalizm ve sermaye; doğaya ve tarihi mirasa saldırmaktan bir gün olsun geri durmuyor. Yıllardır baraj yapımı nedeniyle sular altında kalması beklenen ve yavaş yavaş sona yaklaşılan Hasankeyf örneği de bunlardan birisi.

Rozerin Aktaş

Hasankeyf'in Geçmişi

Mezopotamya'nın stratejik kalelerinden biri olan Hasankeyf'te ilk yaşayanların kimler olduğu hala da bilinmiyor. Bazı tarihçiler tarafından antik kentin tarihi günümüzden 10.000 yıl öncesine kadar dayandırılıyor. Sular altında kalmadığı takdirde yapılacak arkeolojik çalışmalarla konuya ışık tutulması bekleniyor. Çevresinde bulunan 6 bine yakın mağara insanlığın ilk yerleşim yerlerinden biri olmasının delillerini kuvvetli hale getiriyor. Mağaraların dışında insan elleriyle yapılmış eserler, eski dönemlere ait kültürün ve mimarın günümüze taşınmasında da büyük önem taşıyor. Doğal yollardan oluşan yerler ve insan elleriyle çıkan eserlerin uyumu da Hasankeyf'te bugüne kadar birçok kavmin ve kültürün yaşamını sürdürmesinde büyük önem taşıyor. Çünkü bu şehrin her döneminde yaşamını sürdürmek için gelen medeniyetler, bir önceki tarihi dokuya zarar vermeden medeniyetlerini sürdürmeye devam ettirmiş ve kültürel çeşitliliği besleyerek bu mirası günümüze taşımıştır.

Ortaçağ'da askeri ve stratejik açıdan önemli olan Hasankeyf'in Emeviler, Abbasiler, Hamdaniler, Mervaniler, Artuklular, Eyyubiler, Osmanlılar vb. birçok medeniyete de ev sahipliği yaptığı biliniyor. M.S. 1101 yılında Artuklular'a başkentlik yapan Hasankeyf, ticari açıdan da Ortaçağ'ın en önemli şehirlerinden biri oldu. 1260'ta Moğol istilasıyla küle dönen şehri Eyyubiler 14. yüzyılın başlarından itibaren yeniden inşa etmeye başladılar.

Hasankeyf'te hala da kime ait olduğu bilinmeyen kaya mezarlar, kaya evler, Ortaçağ'a ait üç üniversitenin kalıntıları, kiliseler, gizli geçitler, kale ve kentin genelinin su ihtiyacını karşılamak amacıyla yapılan su yolları, yörede yakın zamana kadar tüm bölge buğdayının öğütüldüğü 30'u aşkın kayaya oyulmuş değirmen, eyvanlar ve kaleden Dicle'ye inmek için kullanılan ve kayaların yontulması ile oluşturulmuş 200 basamaklı merdiven bulunuyor.

Bilimsel kaynaklara göre ilk aletli tarımın yapıldığı yer olan Dicle kenarında bulunan ve aynı zamanda baraj suları ile kaplanacak olan alanda gizli olan 100'e yakın höyük, Kalkolitik Çağ'a, Tunç Çağı'na ve en önemlisi Neolitik Çağ'a ait birçok bulguya ulaşılabilmesi açısından önemli.

Ilısu Barajı'nın tamamlanmasıyla insan türünün kökenleri, tarımın başlangıcı ve çok sayıda medeniyetin ayak izleri ve maddi varlıklarına dair olağanüstü kanıtlar da sular altında kalacak.

Bugün "yeşil kapitalizm ve halka hizmet" kostümü giyerek yapılan her şeyi meşru kılmaya çalışan bir sistem ile karşı karşıyayız. Temmuz ayının ortasından beri kapatılan baraj kapakları, baraj göletinin hızlı bir şekilde büyümesine sebep oluyor. Suyun birkaç ay içerisinde Hasankeyf'e varacağı ihtimal ediliyor. Bunun yanında Pazar gününe kadar tarihi Hasankeyf çarşısındaki esnafa da çıkmaları için tarih verilmişti. Bazı esnafların yerlerinden çıkmasının yanı sıra bazıları da son güne kadar kalıp direneceklerini belirttiler. Direneceğini söyleyen esnaflar arasında biri de dükkânını yakarak tepkisini belli etti.

Çarşıda başlanılan yıkıma dur demek için hala geç değil çünkü tahrip edilen alan, taşınan eserler, tüm alanın en fazla yüzde 10'unu oluşturuyor. Yani yüzde 90'ı hala kurtarılabilir. Yıllarca bilinçli olarak tam anlamıyla alan araştırması yapılmayan Hasankeyf'te arkeolojik çalışmaların da sürekli sekteye uğratıldığını da belirtmek gerek. Kapitalist düzenin olduğu alanda bunların kaçınılmaz bir son olduğunu düşünerek hayatlarımıza devam etmemiz kapitalist düzenin çarkına takılan birer robot haline getirir. Kendi ceplerini doldurmak uğruna tarihi bir mirası bile hiçe sayacak kadar gözleri dönen para babaları karşısında bir robot gibi durmak yerine, sömürülen, talan edilen her alanı her yerde savunmak ve buna karşı mücadele etmek gerekir.

Hasankeyf için hala geç değil!

Hasankeyf sular altında kalmasın!

EN BÜYÜK ENGEL KAPİTALİZM

Arzu Görmez

Geçtiğimiz günlerde Aksaray'da bir ilkokulda otizmli çocuklarla aynı okulda eğitim gören çocukların velileri, otizmli çocukların kendi çocukları ile aynı binada eğitim görmemesi için bir araya geldi. Yaşanan bu olay engelli bireylere karşı yapılan ayrımcılığın sadece bir yüzü. Bu olayı sadece bireylerin kötü ya da vicdansız insan olması üzerinden değerlendirmek engellilerin toplumda sadece eğitim alanından değil toplumun her alanından dışlanan, kıymet verilmeyen bireyler olarak kodlanmasını açıklamaya yetmez. Toplumda yaratılan bu algıyı sistemden azade görmemek gerekiyor.

Kapitalizm sürekliliğini, sömürülecek genç işçi kitlesinin ve yeni işçi kuşaklarının varlığıyla sağlıyor. Her şeye "kâr" odaklı bakan sistem açısından **yaşlılar ve engelliler** gibi artı değer üretmeyen kesimler yükten başka bir şey değil. Düzen, artık işine yaramadığını düşündüğü insanlara tek kuruş harcamama peşinde. Kapitalist sistem genç işçi kuşaklarının sırtına yüklediği sigorta primi ve vergilerle sosyal güvenlik kurumunu beslerken aynı zamanda emeklilerin maliyetini de karşılamış oluyor. Üretim hayatına katılmayan kadınların omuzlarına ise yeni işçi kuşakları dünyaya getirmek ve devletin neredeyse hiçbir hak tanımadığı yaşlı ve engellilerin bakımını bedavaya üstlenmek var. **Kadınlar, düzenin işine yaramadığı için bir kenara atılan yaşlı ve engelli bakımıyla başbaşa bırakılıyor.**

Engellilerin toplumsal yaşama katılması ve kendini geliştirmesi için gereken sağlık ve özel eğitim hizmetleri kapitalistlere maliyetli geliyor. Ocak 2019 yılında ödenen zamlı **engelli ve evde bakım maaşları** açlık sınırının çok çok altında. Üç ayda bir ödenen engelli maaşını almak da sanıldığı kadar kolay değil. Bunun için, hanede yaşayan tüm kişilerin, her türlü gelirlerinin toplamı dikkate alınıyor. Engelli maaşı bağlanabilmesi için engelli kişinin yaşadığı hanede kişi başı gelirin toplamının net asgari ücretin üçte birinden düşük olması gerekiyor. Bu sınır 609,6 TL olarak belirlenmişti. Evde bakım maaşından yaralanabilmek içinse hane içindeki kişi başı gelirin 1305 TL'yi geçmemesi gerekiyor.

Kamu kaynaklarından yeterli miktar engelliler için aktarılmadığı gibi çalışabilecek durumda olanlara da **istihdam** yaratılmıyor. İşsizliğin zirve yaptığı ülkelerin başında gelen Türkiye engelli istihdamının da en az olduğu ülkelerden biri. AKP hükümeti bu acı tabloyu gizlemek için elinden geleni yapıyor. Türkiye'de engellilerin sosyal ve ekonomik koşulları ile ilgili güncel resmi verilere ulaşmak neredeyse imkansız. Hükümet 2002'den beri hiçbir detaylı araştırma yapmazken, en güncel veriler 2011 yılına ait.

Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de sosyal politikalar hak kavramına dayalı olarak değil, "yardım" temelinde yürüyor. Türkiye'de kamuda yüzde 3, işçiler için kamuda yüzde 4, özel sektörde yüzde 3 engelli memur çalıştırma zorunluluğu var. **Engellilerin istihdam edilme oranı yüzde 20** ve istihdam edilen engellilerin çoğu yardımcı hizmetler sınıfında istihdam edilirken, yüzde 40-60 oranında ortopedik engelliler istihdam ediliyor. Özel sektörde de engelliler istihdam şansı bulamıyor. Türkiye Sakatlar Konfederasyonu'nun verdiği verilere göre 2017 sonu itibariyle kamuda 10 bin 323 ve özel sektörde 102 bin 751 kişi olmak üzere toplam 113 bin 074 engelli işçi istihdam ediliyor. Toplam engelli memur sayısı ise 54 bin. Tüm bu rakamlar çalışabilir durumda yaklaşık 2 milyon engelliyi hesaba kattığımızda devede kulak kalıyor. Bu rakamların bu kadar düşük olmasının sebebiyse engellilerin işyerlerinde "verimi düşüren kişiler" olarak görülmeleri. Kurumlar çoğu zaman engelli birey çalıştırmak yerine kişi başına aylık 1.700 TL para cezası ödemeyi tercih ediyor. Yandaşlara ve tarikatlara adrese teslim kadrolar açılırken engelli kontenjanları yıllardır boş bırakılıyor; **atama yapılmıyor. Kamuda istihdamın önü açılmayınca engelli yurttaşlar özel sektörün insafına bırakılıyor.**

Sistemin yarattığı sorunlarla her gün yüzleşmek zorunda kalan yaşlılar, engelliler, çocuklar ve kadınlar için kaynak yetersizliğinden bahsediliyor. Dünyanın en zengin yüzde 1'lik kesimin küresel servetin %82 sine sahip olduğunu düşünürsek bu kaynakların kimlere ayrılmış olduğu ortada. Engelliler, yaşlılar ve bakıma muhtaç olanlar maddi zenginlikten de öte toplumdaki bütün bireylerle eşit ve adil bir yaşam istiyor.

Bu düzen engellileri, yaşlıları ve üzerinden para kazanamadığı milyonları aşağılıyor. Ömrünü çalışarak geçiren, topluma hizmet eden emekçiler yaşlanınca bir kenara atılıyor. Sevgiye, şefkate ve insanca bir gelişim için desteğe ihtiyacı olan engellilerin önündeki en büyük engel kapitalizmdir. İnsanlığın bir kenara atıldığı bu ahlaksız düzeni alaşağı edip sosyalizmi kurduğumuzda herkes için eşit yaşam şansı olacak.

AKP, Ekonomiyi Toparlayabilir mi?

Güneş Gümüş
SEP Genel Başkanı

Enflasyon %8.5, Merkez Bankası faizi %10, dolar 5,75. Yanına büyüme, işsizlik rakamlarını eklemeyince pembe bir tablo. Ama rakamlar ikna edici gelmiyor vatandaşa ki Hazine ve Maliye Bakanı damat Albayrak, "oturduğum yerden bu sayıları ben uydurmuyorum; her şey gerçekten çok iyi" diye orada burada yırtınıp duruyor. Bir yandan da ekonomik krizi eleştirenlere hapis cezası getirmenin yoluna bakıyor iktidar. Boşuna değil tabi. Ekonomik krizin toplumda derinden hissedilmesi AKP'ye destek kaybı olarak dönüyor.

Kritik seçim süreçlerinin yaşandığı OHAL döneminden beri ekonomideki tepetaklak gidişi ertelemek için teşvikleri, KDV-ÖTV indirimlerini, kredi ötelemelerini, şirket kurtarmalarını, istihdam paketlerini, faiz indirimlerini kullanan iktidar bu çabasında ne kadar haklı olduğunu yerel seçimlerde görmüştü. 2018 yazından itibaren yaşanan hızlı ekonomik yıkım, yerel seçimlerde kendisine Bursa dışındaki metropollerin kaybı gibi büyük bir fatura olarak dönen AKP, şimdilerde ne yapıp ne edip ekonomik görünümü toparlama peşine düştü. Ortaya yeni bir açılım koydukları, koyabilecekleri yok; ülke ekonomisini krize sürükleyen 17 yıllık politikalar yeniden önümüze sunuluyor. Ne demişler kelin merhemi olsa başına sürerdi. Dertleri de sorunu çözmek değil, öteleyebildikleri kadar ötelemek.

Büyüme Çözer mi?

Berat Albayrak, üç dönemdir küçülen Türkiye ekonomisinin 2020'de yüzde 5 büyüyeceğini müjdeledi bizlere! Hem de sıfır cari açıkla! Ülke her alanda ithalata bağımlı hale gelmişken cari açık yapmadan büyümek mümkün değil de hadi o meseleyi sonra ele almak için bir kenara bırakalım. Yüzde 5'lik büyüme olanaksız görünüyor; peki daha küçük bir büyümeyle yavaş da olsa krizden çıkışın imkanı var mı? Büyüme için AKP, yine, 2002'den beri temel dayanağı olan inşaat sektörüne umudu bağlamış durumda. Merkez Bankası 3 seferde toplam yüzde 10'luk faiz indirimiyle faizleri %14'a çekince; kamu bankaları eliyle dolarda herhangi bir yükselişi engellemek için sürekli operasyon yapılınca birikimlerinden istediği kazancı elde edemeyen vatandaş konut piyasasına yeniden yönelir umudu var AKP'de. Peki ne olur?

Ekonomik gidişata güvenmeyen birikim sahipleri paralarını dövizde tutmayı tercih ediyor. Dolarizasyon dedikleri bu süreç dolarda yükseliş yaşanmadığı; faizlerin yüksek seyrettiği dönem boyunca sürdü. Konut piyasasını canlandırmak için harekete geçtikleri yaz sonundan bu yana da bu eğilimde ciddi bir çözülme görünmüyor. Benzer şekilde TÜİK'in istatistikleri kullanılarak aşağıda verdiğimiz konut satış verilerine göre ipotekli ev satışı artsa da diğer satış olarak geçen sadece elindeki parayı kullanarak ev alımlarında Temmuz-Eylül döneminde kayda değer bir farklılaşma da görülmüyor.

		Ankara-6			İstanbul-34		
		07-Temmuz	08-Ağustos	09-Eylül	07-Temmuz	08-Ağustos	09-Eylül
1. (İpotekli Satış) ve 1. (İlk Satış)	2017	1.499	1.509	1.874	2.960	3.018	3.469
	2019	431	1.077	1.722	736	1.492	2.711
1. (İpotekli Satış) ve 2. (İkinci El Sa	2017	3.112	3.105	2.980	3.596	3.572	3.441
	2019	1.146	3.142	5.366	1.407	2.890	6.008
98. (Diğer Satış) ve 1. (İlk Satış)	2017	2.673	3.271	3.984	5.566	6.074	9.221
	2019	2.604	2.030	2.199	5.973	4.509	5.636
98. (Diğer Satış) ve 2. (İkinci El Sat	2017	4.385	4.745	5.107	5.961	6.032	7.340
	2019	5.310	4.458	5.619	9.160	6.990	8.910

Kaynak: TÜİK

Diyelim ki konut sektöründe alış eğilimi devam etti, bir diğer mesele de bu artış eğiliminin aslen ikinci el konut piyasasından kaynaklanmasıdır. Konut piyasasında olası bir canlanmanın ekonomiye büyüme olarak dönebilmesi için ikinci el konut satışlarının etkisi minimum. Aslen stokta bekleyen yüzbinlerce yeni konut satılabilmeli ki Varlık Fonu'ndan kurtarılarak ayakta tutulmaya çalışılan Ağaoğlugiller yeni projelere girişip işçi istihdam etsin, inşaattan beslenen diğer sektörler canlansın.

	1.11.2019	4.10.2019	28.12.2018	2.11.2018
Bankalardaki Toplam YP Mevduatları	224.857	224.005	192.587	188.783
Kaynak: Merkez Bankası (milyon dolar cinsinden)				

Konut sektörünü canlandırma çabalarının hızlandığı yaz dönemi sonunda Ağustos 2019'dan başlayarak konut satışlarının arttığı TÜİK istatistiklerine yansımıştı. Hatta son 5 yılda en çok konut satışı yaşanan 2017'nin rakamlarına Eylül ayında ulaşıldı. Mesele konut alımlarındaki artış bir eğilim olarak devam mı edecek yoksa 2 yıla yakındır yüksek faizler nedeniyle konut almak için bekleyen kitlenin alımları sonrasında bu trend yavaşlayacak mı?

Ekonomik krizin emekçiler açısından en yakıcı sonucu olan işsizlik gerçekten de büyük oranda inşaat sektöründeki çöküşle alakalı. Haziran 2018-Haziran 2019 döneminde işsiz kalanların üçte ikisi inşaat sektöründe çalışan emekçiler. Resmi istatistiklere göre sanayide çalışan 121 bin işçi işsiz kalmışken bu sayı inşaat için 493 bin. İnşaat sektöründe bir canlanma borca dayandığı ölçüde ekonomik kriz dinamiklerini daha da derinleştirse de bir süre daha öteleyecektir.

Piyasa Nereye Kadar Kontrol Edilebilir?

AKP'nin enflasyon ve faizlerdeki düşüş mucizesi diye bize sunduğu durum hem uluslararası konjonktüre hem de içerde serbest piyasayı yok sayan müdahalelere dayanıyor. Şöyle ki dünya ekonomisinin üzerinde resesyon bulutları dolaştığı için döviz fiyatları üzerinde yukarı doğru bir basınç yok. Diğer yandan da normalde bu ölçüde dolarizasyon yaşanan bir ülkede doların artma eğilimi göstermesi AKP iktidarının kamu bankaları aracılığıyla dolar satmasıyla baskılanıyor; hatta yurtdışı sermayenin içerdeki hareketleri bile swap sınırlamalarıyla engelleniyor. Bu müdahalenin kaynağındaki para aslen bankaların elindeki kullanamadıkları döviz rezervinin önemli bir kısmını swap işlemiyle Merkez Bankası'na aktarmasından geliyor. Yani dedikleri gibi ekonomik büyüme yaşansa, her şey ithalata bağlı olduğu için döviz ihtiyacı artacak; dolayısıyla Merkez Bankası'nın kullanabileceği döviz azaldığından müdahale kapasitesi ve dolar üzerindeki baskısı azalacak.

Aşağı tükürsen bıyık yukarı tükürsen sakal misali. Ekonomi büyüme sağlansa serbest piyasanın dışına çıkarak elde ettikleri kontrol tekleyecek. Dolar yükselecek. sonra enflasyon, ve faizler. Dolayısıyla krizi vatandaş için daha belirgin kılan denklem tekrar kurulacak.

> **Ülke ekonomisini krize sürükleyen 17 yıllık politikalar yeniden önümüze sunuluyor. Dertleri sorunu çözmek değil, öteleyebildikleri kadar ötelemek.**

Son olarak uluslararası düzeyde resesyon durumunun gelişmekte olan ülkelere yönelik sıcak para artışı yaratması beklentisine değinelim. Evet Türkiye'nin de dahil olduğu ülkeler grubuna doğru daha büyük bir sıcak para akışı bekleniyor ama bu akış yüksek faiz karşılığında gelecektir. Türkiye faizi yükseltse ekonomik gidişatı daha çok kötüleştirecektir. Bir de serbest piyasa işleyişini hiçe sayarak giren paranın çıkışını zorlaştıran uygulamalarıyla, yüksek CDS (bir tür yatırım sigortası) primiyle çok da çekici bir ülke konumunda değildir faizler bu sıkıntıları unutturacak kadar yüksek olmadığı sürece.

Emperyalist-Kapitalist Statüko Kırılmadan Özgürlük Gelmez!

SEP lideri Güneş Gümüş, Türkiye burjuvazisi tarafından şişirilen şovenist atmosfere karşı "Kürtlerin Nakba'sı emekçilerin bayramı olamaz" diyerek Türkiyeli emekçileri ve gençleri uyarmıştı. Adına ironik bir şekilde "Barış", "Zeytin Dalı" vb dense de gerçekte Kürtlerin ulusal özlemlerini ne olursa olsun boğmayı amaçlayan operasyonlar aynı zamanda işçi sınıfını derinden bölmeyi, toplumsal muhalefeti zayıflatmayı ve nihayetinde güçten düşmekte olan AKP iktidarını rahatlatmayı amaçlıyordu.

V. U. Arslan

Maalesef bu topraklarda sömürü çarkları bu şekilde dönüyor. AKP de geçici bir süreliğine amaçlarında başarılı oldu, ama toplumsal muhalefet yeniden toparlanacaktır, AKP iktidarı da ülke içi gündemler yeniden ağır bastıkça tekrar ivme kaybetmeye başlayacaktır. Gelgelelim işçi sınıfının örgütsüzlüğü ve bölünmüşlüğü sorununun kökleri daha derindedir. Şurası kesin, Kürtlerin haklarını savunmayı öğrenemeden işçi sınıfının ileri bir sınıf bilinci geliştirmesi ve inisiyatif sahibi politik bir özne olması asla mümkün olmayacaktır. Bu yüzden işçi sınıfının en ileri bilincini örgütlü bir güce dönüştürmeye çalışan biz devrimci Marksistler, Leninci ulusların kendi kaderini tayin hakkı ilkesini emekçilere aktarmaya devam edeceğiz. Bunu yaparken Kürt ulusal hareketini eleştirmekten ve politik bağımsızlığımızı sürdürmekten geri kalmayacağız.

ÖZGÜRLÜK Nasıl Gelir?

Kürtler hala 1.Büyük Paylaşım Savaşı'nın sınırlarına hapsolmuş durumdadır. Ne zaman milliyetçi devletler Irak ve Suriye'de olduğu gibi zayıflayıp büyük çapta otorite kaybına uğrasa Kürt ulusal hareketi kazanımlar elde etmeye yaklaşıyor ama merkezi devletlerin toparlanması ile bu kazanımlar uçup gidiyor. Irak'ı ele alalım: Geçirdiği onca savaş, yaşadığı işgal, devletin tamamen parçalanması ve ardından IŞİD'e karşı verilen savaşa rağmen Barzani'nin hezimete uğradığını görüyoruz. Ya da Suriye'yi harabeye çeviren uzun iç savaşa, kimilerinin sarsılmaz zannettiği yoğun ABD desteğine ve yine IŞİD'e karşı elde edilen zaferlere rağmen bugün Rojava'dan geriye pek bir şey kalmadı.

Zamanında İngiltere ve Fransa'nın, sonra SSCB'nin ve ardından da ABD'nin yaptığı gibi emperyalist kuvvetler Kürtleri işlerine geldiği zaman desteklemiş ardından da acımadan ortada bırakmışlardır. Yine İran ve Suriye'nin yaptığı gibi rakip milliyetçi devletler çıkarları gereği Kürt ulusal hareketini bir müddet desteklemiş ama ardından ihanete uğratmıştır. Tarihin sayfaları acı derslerle doludur.

Kürt ulusal hareketinin yakın zamanlarda Irak, Türkiye ve Suriye'de aldığı yenilgilerin çok uzun erimli politik etkileri olacaktır. Yüz yıllık mücadelelere, emeklere ve ödenen bedellere rağmen Kürtleri hapseden statükonun istikrarı noktasına geri dönülmüştür. Diğer taraftan radikal ve sosyalizme yatkın Kürt gençliğinin yoksulluğu ve geleceksizliği ulusal özlemleriyle birleşmekte bu da öfkeli büyük bir enerji ortaya çıkarmaktadır. Bu enerjinin toplumsal eşitlik mücadelesine yönelmesi, etnik sınırları aşan birleşik bir emek hareketinin kızıl saflarına kayması durumunda ortaya bütün dünyayı sarsacak yeni bir güç doğmuş olacaktır. Kürt gençliği ve emekçileri tarihin derslerini çıkarmak durumundadır.

> Tüm Ortadoğu'da emperyalist kapitalizme karşı enternasyonalist sosyalizm mücadelesi için emekçi ve gençlik enerjisi fazlasıyla mevcuttur.

Görülmesi gereken ilk gerçeklik, Kürtlerin kurtuluşunun ancak emperyalist kapitalist statükonun topyekün parçalanmasıyla mümkün olacağıdır. Kürtlerin özgürlüğü ancak emperyalist kapitalizme saldıran, yerleşik düzeni topyekün hedefleyen birleşik sosyalist bir sınıf hareketi ile mümkün olabilir. Ezilenlerin direnişi her zaman meşrudur ve desteklenmelidir, ama özgürlük için gerçekleri de görmek gerekiyor. 100 yılı aşan Kürtlerin ulusal mücadele tarihi de göstermiştir ki emperyalist denklemler temelinde ezilenler özgürleşemez. Filistin için de aynısı geçerlidir. Tüm Ortadoğu'da emperyalist kapitalizme karşı enternasyonalist sosyalizm mücadelesi için emekçi ve gençlik enerjisi fazlasıyla mevcuttur. Ortadoğu'nun yoksul halkları ve ezilenleri için; eşitlik, kardeşlik ve özgürlük için Sosyalist bir Ortadoğu'nun kurulmasından başka yol yoktur!

Şili Nereye Evrilecek?

Derya Koca

Şili, Ekim ayının ortasından bu yana şimdiden tarihe geçmiş olan kitlesel eylemlere devam ediyor. 11 Kasım ile başlayan hafta boyunca Şili'de genel grev ve kitlesel eylemler damgasını vurmaya devam edecek. Öğrenci gençliğin merkezde olduğu isyanda emekçiler giderek artan oranlarda grev ve sokak eylemleriyle sistemin karşısına dikiliyor.

Şili, dünyada Lübnan, Irak, Fransa ve Ekvador'un da içinde yer aldığı bir sınıf mücadelesi dalgasının parçası. Tarih sahnesine yeniden kaçınılmaz ve görkemli bir biçimde geri dönen sınıf mücadelesinin konusu ise 80'lerden bu yana hüküm süren neoliberalizmin yarattığı yıkıntı.

Şili'de hareket öylesine güçlü ki beş binden fazla tutuklamaya, OHAL'e, sokağa çıkma yasaklarına, ölümlere, polis saldırısıyla binlerce kişinin gözünü kaybetmesine rağmen cesurca devam ediyor. Başkan Piñera yeni bir terör yasası ile eylemcilerin gözünü korkutmaya çalışsa da artık devlet şiddeti karşısında bir eşik aşıldı. Ancak asıl eşik, siyasal eşik. Kitleler bu eşiği nasıl aşacak, asıl soru bu.

Halk desteği %13'e çakılan Başkan Piñera, her şeye rağmen halen iktidarda. Çünkü, Şili'de (Irak ve Lübnan için de geçerli) emekçilerin ve gençlerin çıkarlarını ve taleplerini temsil edecek, dolayısıyla da kitlelerin siyasal anlamda düzene karşı güçlü kılacak bir liderlik yok. Bu yüzden hareket, kendiliğinden ve kitlesel bir hareket olma niteliğini sosyal ve siyasal bir güç olma niteliğine sıçratamıyor. Bu sıkışmışlığı Türkiye'deki Gezi deneyiminden de iyi tanıyoruz.

Şili'de "Sorun 30 peso değil 30 yıl" sloganı popülerlik kazandı. Bir başka çok anlamlı ve güçlü slogan da şu: "Neoliberalizm Şili'de doğru, Şili'de ölecek" Yani, kitle hareketinin sadece kendi rejimine değil aynı zamanda da kurulu dünya düzenine kafa tutan bir motivasyonu var. Darbe artığı rejimle ve emperyalizmin piyasacı güçleriyle halk karşı karşıya geldiğinde bu güç eşitsizliğini aşacak bir siyasal örgütlü gücünüz elde yoksa ne yazık ki bu durumu halkın lehine çevirmek kolay değil. Harekete, devrimci siyasal ve pratik örgütlenme aşısı gerekli.

Önderliksiz olmak, egemen sınıfların saldırılarına ve ihanetçilere kapı açıyor. Milyoner Piñera, devrilmemek için kendisine akıllı yollardan destek arıyor. "Sosyal diyalog" çağrısı korosuna katılanlar arasında, çıkarları halkın isyanıyla tehlikeye giren patronlar örgütü CPC, Şili'nin dev holdingi Quiñenco'nun yanı sıra düzene boğazına kadar batmış Komünist Parti (KP) ve *Frente Amplio* (Geniş Cephe) da var.

Burjuvazinin "normalleşme" arayışı, herkesi evine göndermek, devrimci enerjiyi yok etmek ve iktidarın yumuşak biçimde uzlaşısını sağlama çabasından başka bir şey değil. KP de cunta yasaları altına plebisit çağrısı yapmak, sağcı senotadan çıkması imkansız bir azil sürecini gündeme getirmek, genel grev mücadelesinden kaçmak gibi yöntemleri halkın önüne getirerek devrimci enerjiyi yok etmek konusunda en az büyük burjuvazi kadar istekli olduğunu gösteriyor. Halkı cellatlarıyla müzakereye çağırmak ihanettir.

Sendikal bürokrasinin dışında, tabandan, farklı sektörlerden ve işyerlerinden başlayarak emekçilerin kendi meclislerini oluşturması şu an en önemli şey. Bir **süresiz genel grev hareketi** ile fiilen ülkenin gündelik yaşamının durdurulması; durdurulan yaşamın emekçilerin kontrolüne geçmesi; grevin devrimci bir hareket kabiliyetine dönüşmesini sağlamak üzere ulusal çapta koordinasyon sağlayacak, bir organ olarak **işçi meclislerinin** örgütlenmesi acil biçimde gerekli. Ancak böyle bir örgütlenme biçimi burjuvaları, reformistleri defedip Pinera rejimi ile karşı cepheden güçlü biçimde çarpışabilir. Şili'nin devrimci alternatifinin olmayışı bu tarihsel krize kestirme bir cevap üretmeyi imkansız kılıyor ancak rejimi emekçilerin kendilerinin devirdiği bir Şili, halkı ileri taşıyacak, burjuvaziye yenilgiyi tattıracak ve ilerici olasılıklara kapı açacaktır.

> Güçlü bir mücadele geleneğine sırtına yaslayan Şili'nin kolay kolay evine geri gönderilemeyeceği şimdiden göründü.

Güçlü bir mücadele geleneğine sırtına yaslayan Şili'nin kolay kolay evine geri gönderilemeyeceği şimdiden göründü. Ama burjuvaların sürece hakim olmaları ve emekçilerin bu isyanı bir yere vardıramaması gibi ihtimaller de ne yazık ki önümüzde duruyor. Üstelik emperyalizm karşı atağa geçiyor: Şili'nin sınır komşusu Bolivya'da gerçekleşen Amerikancı sağcı darbe, kıta genelinde gerici güçlerin yeni merkez üssü haline getirilerek tüm kıtaya gözdağı veriyor. Bu kritik gelişmeyle birlikte Şili'deki gelişmelerin yönü tüm kıta ve dünya için daha da önemli hale geliyor.

GANDHİ

Gandhi, 1869'da, Britanya İmparatorluğu'nun en büyük sömürgesi Hindistan'da doğdu. 18 yaşında Londra'da hukuk öğrenimi görmeye başladı ve avukat olarak Hindistan'a döndü. Başarılı olamayınca İngilizlerin bir diğer sömürgesi Güney Afrika'ya gitti. Burada başarılı bir avukat oldu. Güney Afrika'da Hintlilere ve kendisine uygulanan ikinci sınıf insan muamelesine ve ayrımcılığa maruz kaldıkça, hayatını halkının kurtuluş mücadelesine adamaya doğru evrildi. Burada çeşitli örgütleme ve direniş faaliyetlerinde başarılı oldu. 1915'te Hindistan'a geri döndü ve mücadelesine burada devam etti. Yoksul Hintlilerin arasında sevilen bir karakter haline geldi. 1918'de başarılı bir direnişi örgütledi ve Hindistan Ulusal Kongresi'nde (bağımsızlıkçı, reformcu bir parti) konuşmalar yapmaya başladı. 1921'de Kongre'nin yürütme yetkilerine sahip oldu ve bu tarihten sonra, 1948'de suikast sonucu ölene kadar Kongre'nin ve Hindistan'ın bağımsızlık mücadelesinin siyasi ve ruhani lideri olarak bilindi. 1930'da meşhur Tuz yürüyüşüyle peşine birçok Hintliyi takarak pasif direniş yöntemiyle sömürgecilerin tekerine çomak sokmayı başardı. Ölmeden bir yıl önce Hindistan'ın bağımsızlığını gördü, ama Hindistan ve Pakistan'ın ayrılmasını, Hindularla Müslümanların çatışmalarını da gördü.

Gandhi, 20. yüzyılın peygambervari, efsanevi bir lideriydi. Ona böyle bir ün sağlayan kendine has felsefesi, siyasi mücadelede şiddete tamamen karşı olma içeriğine sahipti. Pasif direniş onun mücadele metoduydu. Sömürgecilerin akıl almaz yasalarına, vergilerine, ayrımcı politikalarına karşı boyun eğmeme ve itaatsizlik; ancak hiçbir şekilde, karşı taraf başvursa bile şiddete başvurmama, onun mücadelesinin temelini oluşturuyordu. Kendini arındırmaya, sade bir yaşam sürmeye, gerçeğe ve doğruya (yani Tanrıya) ulaşmaya, nefsine hâkim olmaya adanmış bir yaşam sürdü. Hem Hindu, hem Müslüman, Hıristiyan, Yahudi, Budist olduğunu söylemesi, dinlerin eşitliğine inanması onu popüler bir karakter haline getirdi. Gandhi'nin hayalindeki dünya, hükümetlerin, polisin, ordunun bile şiddet karşıtı olduğu bir yerdi. Gandhi şöyle diyordu: *"Emek ile sermaye arasındaki şiddetli anlaşmazlıklar ve grevler şiddet karşıtı bir devlette daha az olacaktır çünkü şiddet karşıtı çoğunluğun etkisi toplum içinde temel ilkelerin uygulanmasını sağlayacaktır. Benzer şekilde topluluklar arasında da karşıtlıklar olmayacaktır."* İşte burada biraz duralım. Felsefesinin çekiciliği, iyimserliği bir yana, kısaca Gandhi düpedüz idealistti. Çok tartışılır Gandhi'nin yöntemlerinin başarılı olup olmadığı sorusu. Hindistan'ın bağımsızlığının altında Hintlilerin mücadeleci bir tutum sergiledikleri ve bunun yanında iki büyük savaş arası dönemde İngilizlerin hem ekonomik, hem siyasi anlamda giderek güç kaybettikleri ve sömürgelerini ellerinde tutmakta güçlük çekmeleri gerçeği var. Gandhi'nin bir önder olarak, mücadele veren Hintlilerin taleplerini ne kadar yerine getirebildiği sorusu bu gerçeklerden sonra sorulmalıdır. 1. Dünya Savaşı sonrası, 1917'de yaşanan Ekim Devrimi'nin dünyaya yaydığı ateş olağanüstüydü. Sömürge halkların kurtuluş mücadelesi başta Britanya İmparatorluğu'nu sarsıyordu. Hindistan'da patlayan grevler dalgası ve Gandhi'nin yürüttüğü pasif direniş eylemleri, 1920'lerin başında Hindistan'ı İngilizler için yönetilemez hale getirdi. Bu noktada bağımsızlık mücadelesinin seyri önderliğin iradesine, programına ve kararlılığına kalmıştır. Gandhi ve Kongre'yi yöneten aydın tabakalarda ise ne böyle bir irade, ne de program vardı. Onlar 1922'de hala İngilizlerin iyi niyetine ve yapacağı reformlara güveniyorlardı. Sonuç, mücadelenin başarısızlığı oldu.

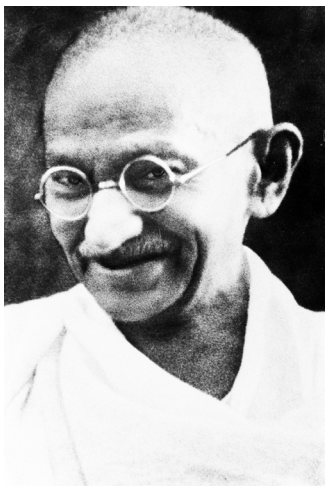

Reformculuk her zaman uzlaşma arar. Oysa reformların gerçekleştirilmesi için koşullar ve zaman uygun olmalıdır. Yani her zaman reform yapamazsınız. Bu yüzden de kritik dönemeçlerde, devrimci dönemlerde, reformcu siyasetin iflas ettiği görülür. 20. Yüzyıl tarihi sözde radikal özde reformcu pek çok önderliğin kritik anlardaki siyasal iflaslarıyla doludur. Gandhi, 20. yüzyılın en **pasif** reformcusuydu. Onun bir programı da yoktu üstelik. Böyle olunca, Hindistan'daki İngiliz yönetimi içten çürüyene ve tamamen iflas edene kadar zafer kazanılamadı. Aslında bir zaferden bahsetmek de pek mümkün değildir. Bağımsızlığın kazanılması süreci yıllara yayıldıkça, uygun zamanda gereken müdahale yapılmadıkça, İngilizler kısmi düzenlemeler ve reformlarla Hindistan'ı şekillendirmeye devam etti. Ve bu süreçte Hindistan'daki dini temelli bölünme de ileri safhalara ulaştı. İngilizler kendi çıkarlarını korumak adına bu durumu kaşımayı ihmal etmediler. Sonuç, Hindistan'ın sömürge yönetiminden kurtuluşu iki ayrı devletle, etnik çatışmalarla, binlerce ölüyle, milyonların yerinden yurdundan edilmesiyle ve Hindistan'- da yaşayan halkların kapitalizmin yarattığı çelişkilere mahkûm olmasıyla gerçekleşti. Gandhi, kuşkusuz böyle olsun istemezdi; ama Gandhi'nin siyaseti olayların bu yönde gelişmesine herhangi bir müdahalede bulunabilecek aktiflikte değildi. **Özetle, Gandiler tükenmez ama Gandilerin siyaseti tükenmeye mahkûmdur.**

EMEKÇİLERİN GAZETESİ SOSYALİST

OKU, OKUT, ABONE OL!

Liberal Düşünceyı Tanıyalım!

Liberal ideoloji, kamusal alan ve sivil toplum arasında tam manasıyla bir karşıtlık bulunması varsayımı üzerine kuruludur ve bu varsayımın, politika ve ekonominin her noktasında uygulanmasını hedef alan düşünce biçimidir. Bu varsayımların ekonomideki görünümü, devletin ekonomiye müdahil olmaması gerektiği ve piyasanın görünmez elinin her şeyi düzenleyeceği düşünceleriyle karşımıza çıkar. Devletin temel görevi, özel mülkiyeti hukukun temel ilkesi haline getirmek olur. Yasalar ise bireyler arasındaki çatışmaları çözer ve devletin etkinliğini belirli sınırlar içerisinde tutar. Böylece bireyler, devletten korunduğu ölçüde özgür olurlar.

Birçok varsayımın yan yana getirilmesiyle oluşmuşa benzeyen bu ilkeler yakından bakıldığında burjuva toplumundaki yaygın düşüncelerin sınırlarını açığa çıkarır. İlk olarak, kamusal alanla sivil toplum yani burjuva toplumunun arasında gerçek anlamda bir karşıtlık yoktur. AKP'nin kurucu üyelerinden 10 tanesi ve AKP'den seçilmiş birçok milletvekili MÜSİAD üyesidir. Bir yanda sermayedar olarak sivil toplumda yer alan kişiler, aynı zamanda kamu alanının en etkili aygıtında da görev almaktadır. Yani, belli sermaye gruplarının çıkarları meclisteki kavgaların odak noktasında yer almakta ve çıkarılan yasaların içeriği de aynı çıkar savaşı ekseninde anlaşılabilmektedir. Konunun bir diğer boyutu ise, kamusal alanın sermayenin emeğe saldırılarının başlıca odağı haline gelmesidir. Neoliberal politikaların dünya genelinde ön plana çıktığı 1970 sonrası dönem, öncesinde işçi sınıfının kazanmış olduğu tüm haklar ve güvencelere saldırıların doruk noktasına çıktığı dönem olmuştur. Çalışmanın esnekleştirilmesi, sağlığın ve eğitimin özelleştirilmesi, alım gücünün düşürülmesi gibi aslında sömürü oranının arttırılmasını ifade eden düzenlemeler neredeyse tüm dünyada eş zamanlı olarak liberal demokrasinin kaleleri aracılığıyla gerçekleştirildiler ve hala da gerçekleştirilmekteler.

Özelleştirme konusuna özellikle değinmek gerek. Devlete ait kurumların özelleştirilmesi liberal görüşlü yazarların üzerine en çok kafa patlattığı ve hemen hepsinin koşulsuz desteğini verdiği bir konu. Devlete ait kurumların doğal bir şekilde zarar ettiği veya verimsiz olduğu liberaller tarafından sürekli vurgulanır. Hâlbuki samimi bir araştırma, zarar eden devlet kurumları olduğu gibi, özel işletmeleri çok geride bırakan birçok devlet kurumu olduğunu göstermeye yetecektir. Kaldı ki, birçok şirket de, özellikle kriz döneminde bankalar, ancak devlet eliyle yapılan operasyonlar sonucunda sağ kalmayı başarabildi. "Memur zihniyeti" denen şey ve devlette çalışanların görece yüksek maaş almaları da özelleştirmeye temel sebep olarak sayılmakta yine liberal kesimde. Aslında özelleştirmeler bu yukarıda sayılanlardan çok daha önemli içeriğe sahip. Birincisi, kamu alanında çalışanların, haklarına ve ücretlerine yönelik saldırı. Özelleştirme her şeyden önce, emekçilerin güvencesizleştirilmesini ifade ediyor. İkincisi ise, özelleştirme kapsamına alınan kurumların, kaynakları ve sahip oldukları pazarlar ile sermaye grupları için önemli bir rant alanı olması. Bu da hükümette olan partilerin yasalarla ve düzenlemelerle söz sahibi olacağı bir alan oluyor. Kamu ile özelin bir kez daha burjuvazi aracılığıyla kesiştiği ortaya çıkıyor. Özelleştirmelere, emeğe saldırının yaygın bir biçimi olması nedeniyle, yani zihniyetten veya verimlilikten çok daha somut bir nedenle karşı durmak gerekiyor.

Liberal demokrasi, eşit haklara sahip yurttaş topluluğunun biçimsel katılım ve hukuksal ilkelerle biraraya gelmesini ifade eder. Liberal demokraside, kapitalizmin özgüllüğü nedeniyle siyasi alan ile ekonomik alan, birbirinden ayrı olarak düşünülmüş ve siyaset, üretim ilişkilerinden bağımsız hale getirilmiştir. Yani, üretim araçlarına sahip olamadığından emeğini satmak zorunda kalanlar ile üretim araçlarına sahip olanlar arasındaki ilişki biçimsel olarak eşitler arasındaki ilişkiler olarak varsayılmıştır. Ancak biçimsel olarak eşit olan, proletarya ile burjuvazi arasındaki ilişki özünde sömürü ilişkisidir ya da başka bir deyişle işçi kapitaliste kar getirmediği takdirde çalışmasının bir anlamı yoktur.

Hukuksal ve biçimsel eşitlik, sınıfsal eşitsizliğe karşı kördür. Liberal demokrasinin vazgeçilmez değerleri olan özgürlük ve adalet için de benzer şeyler söylenebilir. Liberal demokrasinin, önceki siyasi biçimlere göre özgürlüğü arttırdığı bir gerçektir ancak yine de bu özgürlüğün sınırları kapitalizmin sınırlarıyla çizilmiştir. Kolluk kuvvetlerinin ve hukukun, işçi ve kapitalist arasındaki ilişkinin sürmesi için ne denli gerekli olduğu açıktır ve bu da özgürlüğün ancak biçimsel ve belli alanlar için geçerli olduğunu gösterir. Asıl anlamı "halk egemenliği" olan demokrasi ancak proleter bir içerik kazandığında bu işlevleri tam olarak yerine getirebilir. Üretimin özgürce biraraya gelmiş üreticiler tarafından düzenlendiği; üreticilerin sermayeye veya kurumlara değil, kurumların üreticilere tabi olduğu; üretimin serbest rekabet veya tekeller tarafından değil, bir bütün olarak üreticiler tarafından kontrol edildiği bir düzende, proletarya iktidarında demokrasi tam içeriğine kavuşabilir.

Bolivya'da Emperyalizm İş Başında; Neler Oluyor?

Gökçe Şentürk

Latin Amerika'da Şili, Ekvador ve Haiti'den sonra Bolivya da gündeme düştü. Fakat ne yazık ki bu kez kriz ve kapitalizme karşı kitlesel mücadeleyle değil. Latin Amerika kıtası tarihsel birikimi itibariyle antiemperyalist mücadelenin, toplumsal hareketlerin en güçlü olduğu kıta. **ABD'nin hemen altındaki bu bölge emperyalistler ve dünya kapitalizmi için bir tehlike oluşturuyor.** Kıta genelinde reformcu devlet başkanları tüm dünyada üne sahip. Bu başkanların bir kısmı yolsuzluklara batmış olsa da neoliberal programı uygulamak konusunda geri durmasalar da ABD'nin kendi politikalarının birebir uygulayıcısı muhafazakar-sağcı hükümetler olmadıkça Latin Amerika'ya düzenli müdahaleler gerçekleşiyor. Böylelikle emperyalist tekeller ve yerli işbirlikçileri kapitalistlere kaynak transferini daha rahat gerçekleştiriyor.

Yakın tarihte Venezuela'da Maduro karşısına sağcı Amerikancı muhalif lider Guaido çıkarılmış, Brezilya'da da İşçi Partisi lideri Lula hapse atılarak faşist Bolsanaro'nun önü açılmıştı. Bugün de Bolivya'ya müdahale ediliyor. **11 milyon nüfuslu Bolivya'da**, 20 Ekim'deki seçimleri Devlet Başkanı Morales **yüzde 47,8 oyla ilk turda** kazanmış, rakibi eski Devlet Başkanı Carlos Mesa ise yüzde 36,51'de kalmıştı.

Ülkedeki yasalara göre, bir adayın devlet başkanı olabilmesi için geçerli oyların yüzde 50'sini alması veya yüzde 40 oy alarak en yakın rakibine yüzde 10 fark atması gerekiyor. Bu oranlara ulaşılamaması durumunda seçimler, en yüksek oy alan iki adayın yarışacağı ikinci tura kalıyor.

Seçimlerin ardından seçimlere hile karıştırıldığını öne süren sağcı muhalefetin iddialarını inceleyen, **Amerikan Devletleri Örgütü (OAS)**, Morales'in kazandığı seçimlerin dijital olarak manipüle edildiğine dair bir rapor hazırladı.

Gösterilerin Arkasında Kim Var?

Seçimlerin ardından hile iddialarıyla sokakta sağcı muhalefetin organize ettiği gösteriler düzenlenmeye başlandı. OAS'ın raporu yayınlandığı sırada, birçok şehirde özel polis kuvvetleri sağcı muhalefet lehine saf değiştiriyordu. Morales'in sağcı darbe girişimlerine taviz vermesi, emperyalist müdahaleyi daha da cesaretlendirmekten başka işe yaramadı.

Özel timler ağır silahlarla sağcı muhaliflerin içinde yer alırken, Bolivya Genelkurmay'ı La Paz'daki başkanlık binasını koruyan askeri birliği kışlasına çekti. Bu sırada silahlı gruplar Morales'in ve Movimiento al Socialismo (MAS) üyelerinin evlerine saldırıyordu.

Darbenin hedefindeki, Bolivya'nın ilk yerli devlet başkanı Evo Morales, seçimlerin tekrarlanacağını duyurdu. Bunun üzerine Bolivya genelkurmay başkanı, Morales'i istifaya çağırdı.

Gösterilerin arkasındaki La Paz'daki sağcı muhalif Santa Cruz Sivil Komitesi Başkanı, sağcı iş adamı 40 yaşındaki Luis Fernando Camacho var, gerçekleşen operasyonun hangi saiklerle yapıldığını tahmin etmek bu nedenle hiç de zor değil.

Sağ Muhalefetin Gücü ve Tabanı Var mı?

Morales ilk yerli devlet başkanı olarak 16 yıldır Bolivya'yı yönetiyor. Örneklerine daha önce rastladığımız şekilde Bolivya'nın bu 16 yıllık süreç boyunca yoksullar lehine gelir eşitliği ya da yönetimde söz sahibi olduğu bir durum sağlanmadı. Özel mülkiyetin korunduğu, kapitalizmin işleyişine devam ettiği bir çeşit uzlaşma sürecinde reformlar ve bazı kamulaştırmalarla dönemsel iyileştirmeler yaşanıyor. Bu kısmi reformların yarattığı yabancılaşma nedeniyle Morales'e destek veren emek örgütleri son yıllarda Morales'ten uzaklaşmışlardı. Bugünkü darbeyi kolaylaştıran da Morales'in bu radikal kitle desteğini kaybetmesi oldu.

Ne Yapmalı?

Bolivya işçi, köylü ve yerli hareketlerinin güçlü olduğu bir ülke. Daha önce pek çok defa madenci direnişleriyle dünyanın gündemine oturdu. Morales ve MAS'ın iktidara gelişi de 2003'teki isyan dalgasının sonucunda mümkün olmuştu. Ülkede radikal mücadele geleneğine sahip **Bolivya İşçi Merkezi (COB), “”olayların yatışması” için Morales'in istifasını doğru bulduğunu açıkladı. La Paz ve Cochocamba'aki işçi örgütleri Morales'ten desteklerini çektiklerini daha önce açıklamıştı.**

COB'un Morales ile arasına mesafe koyması anlaşılır bir durum, ama olayların yatışması adına darbeye kayıtsız kalmak büyük bir hata olacaktır. Sağcı darbeye ve emperyalizmin müdahalelerine karşı işçilerin, köylülerin ve yerli halkların bir araya gelerek emperyalizmin saldırıları karşısında grevler ve gösterilerle karşı durması gerekiyor. Kapitalistlerin, büyük toprak sahiplerinin mülklerine el konulmadığı sürece daha fazlasına sahip olmak için saldırılar bitmeyecektir. Kaldı ki muhalefet lideri Carlos Mesa destekçilerine Morales ve yardımcısı Linera'nın katılmadığı devlet başkanlığı seçimleri düzenleninceye kadar sokak gösterilerine devam etme çağrısı yaptı.

Latin Amerika'da bir kez daha aynı oyun devreye sokuluyor. Madenlere, topraklara, fabrikalara ve ulusal çapta stratejik üretim kaynaklarına emekçilerin el koyması bu müdahalelere verilebilecek en kesin çözüm ve en kararlı cevap olacaktır.

Ege Özcan

Bilimsel araştırmalar ekolojik krizin vahametine dair yeni öngörüleri ortaya koymaya devam ediyor. Dünyanın en prestijli bilim dergilerinden Nature Communications'ta yayınlanan makalede son geliştirilmiş bilgisayar hesaplama teknikleriyle yapılan sonuçlar yayınlandı. Makale önceden hesaplananın 3 katı kadar insanın hayatının tehlikede olduğunu ortaya koyuyor.

2050 yılında 300 milyon insanın yaşadığı bölgelerde yılda birden çok defa büyük sellerin yaşanması beklenirken 2100'de şu an 200 milyon insanın yaşadığı bölgelerin suların altında kalacağı tahmin ediliyor. Bu bölgelerde (sahil şehirlerinde, adalarda vb.) yaşayanlar iklim sığınmacısı olarak göç etmek zorunda kalacak ve milyonlarca kişilik göç dalgaları oluşturacaklar; ancak gidebilecekleri bir yer bulabilecekleri meçhul.

Öte yandan ABD, Çin, Rusya, Hindistan gibi emperyalist ülkeler aralarındaki ekonomik rekabetten dolayı çevre düşmanı üretim politikalarından geri kalmıyorlar. Paris Antlaşması gibi ekolojik krizi durdurma hedeflerinden (ısınmayı 1,5 °C'nin altına düşürmekten) uzak olan mevcut uluslararası anlaşmaların bile uygulanması beklenmiyor. Üstelik Trump'un bu anlaşmayı reddettiğini, Bolsonaro'nun ve Çin bürokrasisinin de sabote ettiğini unutmayalım. Hindistan'da ise hava kirliliği; okulların kapatılmasına, ülkede acil durum ilan edilecek kadar tehlikeli boyutlara ulaştı geçtiğimiz günlerde.

Dünyada bugüne kadar milyonlarca insan ekolojik krizden kaynaklı olarak göç etmek zorunda kaldı. Bahsettiğimiz iklim sığınmacıları herhangi bir uluslararası anlaşmayla güvence altına alınmış değiller. Endüstriyel üretim yapan ülkelerin de, kararlarından ve politikalarından anlayacağımız üzere, onları korumaya yönelik bir çabası yok. Kapitalistler için ekolojiye verilen zarar ve insanların bundan etkilenmesi karlarına halel gelmediği sürece önem arz etmiyor.

Gelecekte artan deniz seviyesi küresel ısınmayı daha körükleyecek ve sıcaklıkların artışına katkı sağlayacak. Eğer bir şeyleri değiştirmezsek kapitalizm milyonlarca insanı içme suyu ve yiyecek kıtlığına sürükleyecek ve içinde yaşadığımız gezegeni geri dönülemez bir şekilde çöküşe mahkum edecek.

Kaynakça

https://www.nature.com/articles/s41467-019-12808-z.pdf

https://edition.cnn.com/2019/10/30/world/rising-sea-cities-study-intl-hnk-scli-sci/index.html

Coping with rising sea levels
https://t24.com.tr/haber/hindistan-da-hava-kirliligi-sebebiyle-acil-durum-ilan-edildi,846403

Uluslararası Sosyalist Birlik (International Socialist League-ISL) İklim Grevi Bülteni https://drive.google.com/file/d/1-K3B_q1uMoNvBuw_PooDz_ghxNzHpFS3/

GAZETEMİZE NEREDEN ULAŞABİLİRSİNİZ?

ANKARA

İlhan İlhan Kitabevi
(Karanfil Sk. 30/3 Kızılay)

Spartaküs Kültür-Sanat
(Karanfil Sk. No: 14/9 Kızılay)
Tel: 0536 658 8228

İSTANBUL

Mephisto Kitabevi - Taksim Şube
(İstiklal Cd. No: 125)

Mephisto Kitabevi - Beşiktaş Şube
(Köyiçi Cd. No: 15)

Mephisto Kitabevi - Kadıköy Şube
(General Asım Gündüz (Bahariye) Cad. No:23)

Spartaküs Kültür-Sanat
(Caferağa Mah. Nail Bey Sk. No: 58/5 Kadıköy)
Tel: 0538 765 3669

DENİZLİ

Spartaküs Kültür-Sanat
(835 Sk. Şarkaya İşhanı No: 17 Altıntop Mah.)
Tel: 0505 835 4780

İZMİR

Tel: 0546 850 6890

MUĞLA

Tel: 0553 648 6612

AYDIN

Tel: 0536 241 1140

AMASYA

Tel: 0543 723 2235

sosyalist
İşçi-Emekçi İktidarı ve Uluslararası Sosyalizm için

EKİM DEVRİMİ 102 YAŞINDA

ŞUBAT

Savaştan, yoksulluktan ve otokrasiden bıkmış Rusya'da Ekmek ve Barış talebiyle harekete geçen kadınlar, 8 Mart'ta kaynamakta olan ülkede ayaklanmanın kıvılcımını yaktı. Çarlık yıkıldı.

GEÇİCİ HÜKÜMET

Çarlığın yıkılmasının ardından fiilen Sovyetlerin otoritesi altındaki Rusya'da Kerensky liderliğindeki Geçici Hükümet kuruldu. Burjuva iktidarı savunan Menşevikler, SR'ler ve Kadetler düzene sadık olduğu için halkın hiçbir talebini yerine getirmedi. Bu durum, milyonlarca işçi ve köylüyü devrimi sürdürmeye çağıran Bolşeviklere yanaştırdı.

SOVYETLER

İlk kez 1905 devrimi sırasında ortaya çıktı. Genel grev örgütleyen işçi sınıfının ulusal örgütlenme aracıydı. 1917'ye gelindiğinde Sovyetler; işçilerin, köylülüğün ve askerlerin aşağıdan yukarıya tüm ülkede örgütlendiği iktidar aygıtına dönüştü.

EKİM

İşçi, köylü ve asker sovyetleri Bolşeviklerin önderliğinde ayaklanarak iktidarı aldı. İşçi sınıfı tarihte ilk kez aristokrasi, burjuvazi ve toprak sahiplerinden oluşan gerici sınıfları devirerek işçi iktidarı kurdu.

İÇ SAVAŞ (1918-1922)

Emperyalist gerici güçler, Beyaz Ordu ile devrime saldırdı. Devrimi yapan işçiler, köylüler ve ezilen halklardan oluşan Kızıl Ordu, Troçki önderliğinde 1,5 milyon kayıp verme pahasına savaşı kazandı. İç Savaş, geri bir ülke olan Rusya'nın koşullarını daha da zorlaştırarak bir darboğaza neden oldu.

BOLŞEVİKLER

Lenin önderliğindeki Bolşevikler, 19. yy itibariyle Rusya'da mayalanan devrimci geleneği, proletarya iktidarı düşüncesine ulaştırdı. Bolşevizm işçi sınıfınınönderliğinde köylülerin ve ezilenlerin taleplerini sosyalist programda birleştirdi.Sadece arsitokrasiyi değil burjuva iktidarı da reddetti. Dünya devrimini savundu. Tarihin ilk proleter devrimi bu program sayesinde mümkün oldu.

3 TALEP

Barış

Çarlığın emperyalist savaşlarından yorulmuş olan halk, savaş istemiyordu. Devrimden sonra Rusya, Brest Litovsk anlaşması ile derhal savaştan çekildi. Çarlığın gizli emperyalist anlaşmaları ifşa edildi ve reddedildi. Anadolu'daki Rus işgali de devrim sayesinde sonlanmış oldu.

Toprak

Yoksul köylünün talebi, topraktı. İşçi sınıfının önderliğindeki devrim büyük toprak sahiplerinin topraklarına el koydu ve topraksız köylüye dağıttı. Yoksul köylüler Sovyetlere katılmış ve iktidarda yer almıştı.

Ekmek

Yoksulluk ve ağır sömürü altında yaşayan milyonlarca insan için Ekmek, devrimin en temel talebiydi. Asalak toprak sahipleri, güdük burjuvazi ve acımasız aristokrasinin ortak iktidarının yıkılması hiçbir şeyi olmayan milyonların tek seçeneğiydi.

ROMANOV HANEDANI

300 yıl boyunca Rusya halklarını acımasızca ezmişti. 1. Dünya Savaşına soktukları Rusya'da çelişkiler derinleşmiş ve Ekim Devrimi'nin önü açılmıştı.

ÖZGÜR HALKLAR

Bolşevikler, halklar hapishanesine dönüşmüş olan çarlığın Rus milliyetçiliğine karşı çıkarak ulusların kendi kaderini tayin hakkını tanıdı. Yüzyıllarca düşmanlaştırılan halklar sosyalizm bayrağı altında kardeşleşti.

KADINLAR

Kadını eve hapseden işler yemekhaneler, kreşler ile toplumsallaştırıldı. Eşcinsellik suç olmaktan çıkarıldı. Kadınlara oy, boşanma, kürtaj vb temel haklar kadınların büyük rol oynadığı devrimle mümkün oldu. Kadınlar, tarihte eşitlik adına en büyük kazanımları Ekim Devrimi ile elde etti.

DÜNYA DEVRİMİ

Ekim Devrimi'nin ilhamı ve başarısı, dünyanın dört bir yanında devrimlerin kapısını açtı. Sovyetik yapıların ortaya çıktığı Almanya ve İtalya başta olmak üzere dünyaya yayılan devrimci dalga düzene meydan okumaya başladı. İsyanlar, sömürge ülkelere de ulaştı.

LENİN

Ekim devriminin tarihsel lideri, Bolşevizmin kurucusu. Marksizmin mükemmel bir kavranışı olan "devrimci parti"yi yarattı. İşçi sınıfına iktidar yolunu açan Bolşevik Parti'nin dinamik devrimci taktiklerinin ve devrimci programının yaratıcısı Lenin'di.

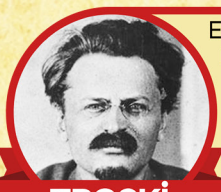

TROÇKİ

Ekim ayaklanmasının lideri. Kızıl Ordu'nun kurucusu ve komutanı. Stalinizme karşı sol muhalefeti kurdu; işçi iktidarını ve dünya devrimini savundu. Bolşevizmin son büyük lideri Troçki, Stalin'in emriyle gerçekleştirilen birçok suikast girişiminin sonuncusunda 1940'ta sürgünde olduğu Meksika'da katledildi.

MUSTAFA SUPHİ

Esir düştüğü Rusya'da Bolşeviklere katıldı. Devrime katıldı. Müslüman halkların Kızıl Ordu'daki komutanlarındandı. 1920'de "cihan komünizmi davası" için kurulan TKP'nin lideriydi. 1921'de Anadolu'ya geldiğinde 15 yoldaşı ile birlikte Kemalist rejim tarafından katledildi.

STALİN

Devrimin dünyaya yayılmaması, iç savaş ve geri koşullar sonucu yaşanan darboğaz nedeniyle verilen tavizler yeni bir ayrıcalıklı katman yarattı. İşçi sınıfının savaş koşullarında neredeyse yok olmasıyla bu katman, siyasi liderliğini Stalin'de buldu. Bolşevizmin tasfiyesi ile bürokrasi etrafında kurulan rejimin niteliği devlet kapitalizmiydi. Bu rejimi var edebilmek için Stalin için Bolşevik kuşağın celladı olacaktı.